

Dokumentacja programu Totem

TOP-TEAM TT
POMOCNE OPROGRAMOWANIE

Wersja 0.0.1

Copyright © 2018

Top-Team TT Sp. z o.o.

www.top-team.pl

Spis treści

1. O programie	1
1.1. Środowisko	1
1.2. Wymagania	1
1.3. Bezpieczeństwo	1
2. Przygotowania	2
2.1. Terminal mobilny	2
2.1.1. Java	2
2.1.2. Konta	2
2.2. Serwer aplikacji	2
2.2.1. Szyfrowanie	2
3. Instalacja programu	3
3.1. Zaufane adresy i certyfikaty	3
3.2. Pobranie aplikacji	4
3.3. Parametry uruchomieniowe	4
4. Ustawienia terminala	6
5. Konta Użytkowników	8
5.1. Rejestracja	8
5.2. Logowanie	9
5.3. Zmiana hasła	9
6. Wywiady	10
6.1. Lista	10
6.2. Edycja i zapis	10
6.3. Dodawanie	11
6.4. Atrybuty	12
6.5. Zatwierdzanie i podpisywanie	12
6.6. Synchronizacja z SD	12
7. Diagnostyka	14
7.1. Dzienniki zdarzeń	14

Rozdział 1. O programie

Totem służy do przeprowadzania wywiadów środowiskowych.

1.1. Środowisko

- terminal mobilny, laptop lub komputer stacjonarny
- system operacyjny Windows lub Linux
- Java Runtime Environment w wersji 8u111 lub nowszej

1.2. Wymagania

- procesor 1,5 GHz lub więcej
- co najmniej 2 GB pamięci operacyjnej
- karta sieciowa

1.3. Bezpieczeństwo

Użytkownicy zalogowani do programu mogą przeglądać wyłącznie te dokumenty, które stworzyli. Dane są skutecznie chronione przed nieautoryzowanym dostępem. Nawet osoby mające nieograniczony dostęp do komputera nie będą w stanie odczytać treści wywiadów bez znajomości hasła.

- dane wywiadów są szyfrowane z użyciem AES/CBC/PKCS5PADDING
- klucze kryptograficzne użytkowników są chronione przez PBKDF2

Rozdział 2. Przygotowania

2.1. Terminal mobilny

Na oryginalnych terminalach dostarczonych przez MRPiPS warto wykonać reinstalację systemu operacyjnego. Zgodę na jej przeprowadzenie wydał Departament Informatyki. Dzięki reinstalacji nie będą musieli Państwo zwracać się po login i hasło do Administratorów Wojewódzkich.

Zalecamy użycie desktopowej wersji systemu operacyjnego Ubuntu Linux. Pliki do pobrania oraz dokumentacja na stronie:

→ <https://www.ubuntu.com/desktop> [język angielski]

2.1.1. Java

Jawę najwygodniej pobrać i zainstalować korzystając z wbudowanego menadżera pakietów. Instrukcja instalacji poniżej.

→ https://help.ubuntu.com/community/Java#Oracle_Java_8 [język angielski]

2.1.2. Konta

Instalację Totema należy przeprowadzić na wszystkich kontach Użytkowników, którzy będą przeprowadzać wywiady.

2.2. Serwer aplikacji

2.2.1. Szyfrowanie

Ze względów bezpieczeństwa, komunikacja z usługą OTM powinna się odbywać z wykorzystaniem protokołu HTTPS. Wymaga to odpowiedniego skonfigurowania serwera, na którym usługa ta jest udostępniana. Konfigurację Tomcata opisuje poniższa instrukcja.

→ <https://tomcat.apache.org/tomcat-8.5-doc/ssl-howto.html> [język angielski]

Ważne

Certyfikat wykorzystywany przez serwer do szyfrowania połączeń należy dodać do listy zaufanych stron (Certificate Type: "Secure Site") w panelu kontrolnym Javy na terminalu mobilnym. Uwaga nie dotyczy certyfikatów wystawionych przez centra certyfikacyjne, które są domyślnie traktowane jako zaufane.

Rozdział 3. Instalacja programu

Podpowiedź

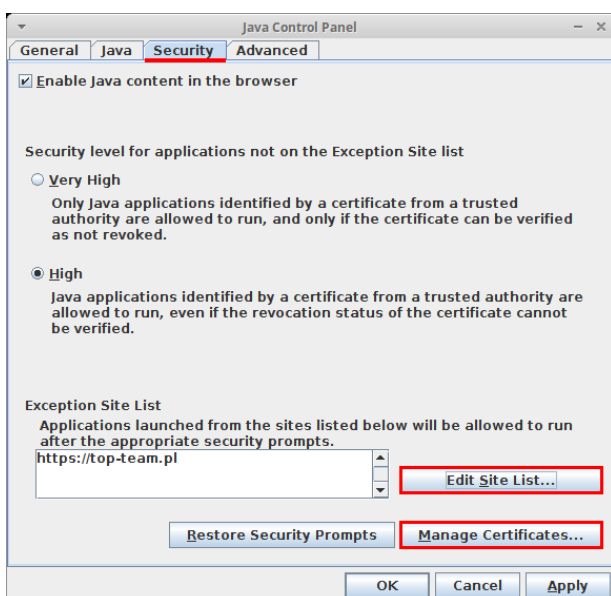
Aby wywołać okno poleceń na terminalu mobilnym, wciśnij Alt+F2.

3.1. Zaufane adresy i certyfikaty

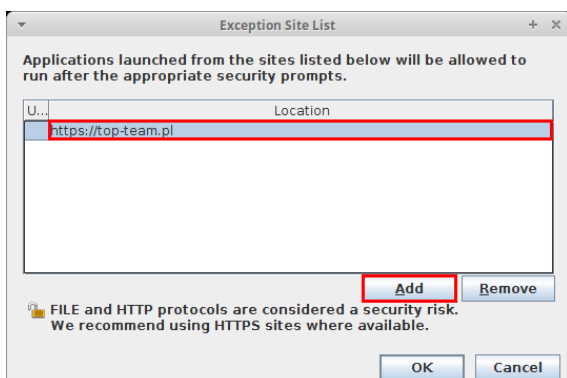
1. Otwórz panel kontrolny Javy. Możesz w tym celu skorzystać z poniższego polecenia.

```
javaws -viewer
```

2. Na karcie zabezpieczeń zlokalizuj przyciski edycji listy zaufanych stron oraz zarządzania certyfikatami.

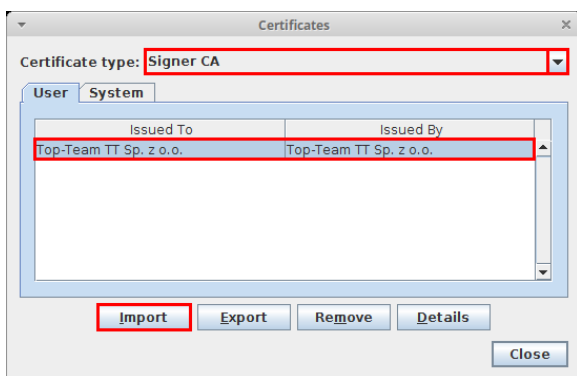
3. Przejdź do edycji listy zaufanych stron.
4. Dodaj **https://top-team.pl** do listy.

5. Pobierz certyfikat używany do podpisywania aplikacji Totem.

→ <https://top-team.pl/pub/top-team.crt>

6. Przejdź do zarządzania certyfikatami.
7. Zaimportuj pobrany certyfikat ("top-team.crt") do odpowiedniej grupy ("Signer CA").

3.2. Pobranie aplikacji

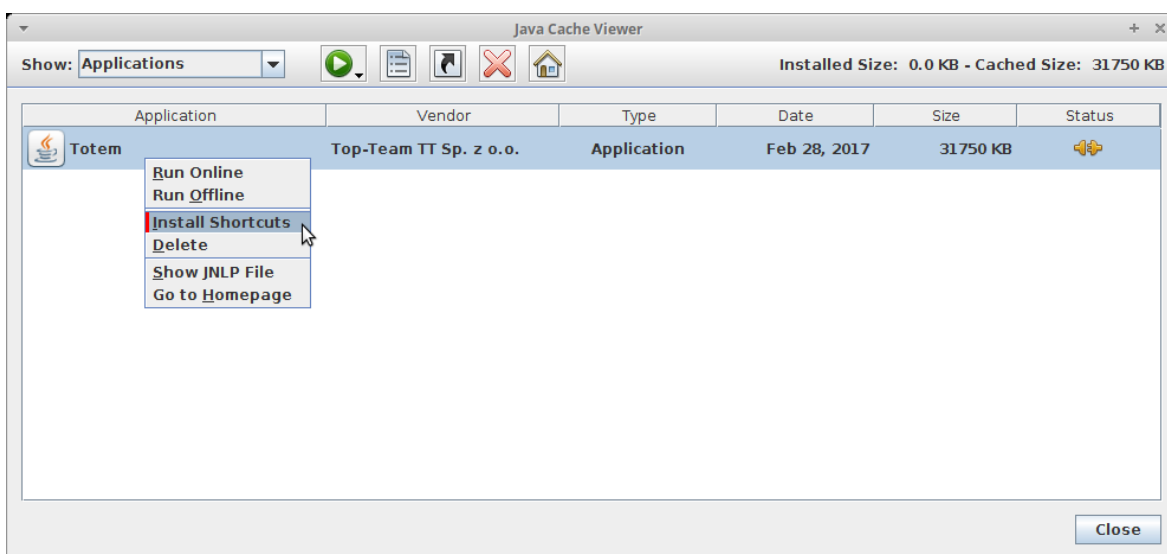
1. Pobierz aplikację za pomocą poniższego polecenia.

```
javaws -import https://top-team.pl/pub/jnlp/totem/launch.jnlp
```

2. Aby wyświetlić listę wszystkich pobranych aplikacji wykonaj poniższe polecenie.

```
javaws -viewer
```

3. Kliknij prawym przyciskiem w wierszu z aplikacją "Totem", aby otworzyć menu kontekstowe. Wybierz odpowiednią pozycję menu, aby utworzyć skrót do aplikacji na pulpicie.

Podpowiedź

Inny sposób utworzenia skrótu to kliknięcie ikony Totema na pasku zadań (po jego uruchomieniu) i wybranie polecenia "Dodaj do panelu uruchamiania".

3.3. Parametry uruchomieniowe

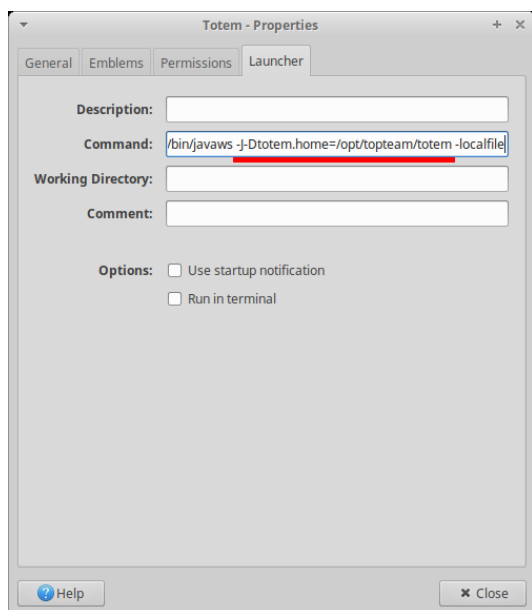
Dane przechowywane są domyślnie w katalogu domowym Użytkownika, możliwe jest jednak użycie innego katalogu. W tym celu należy zmodyfikować właściwości skrótu utworzonego wg instrukcji z poprzedniego rozdziału.

Podpowiedź

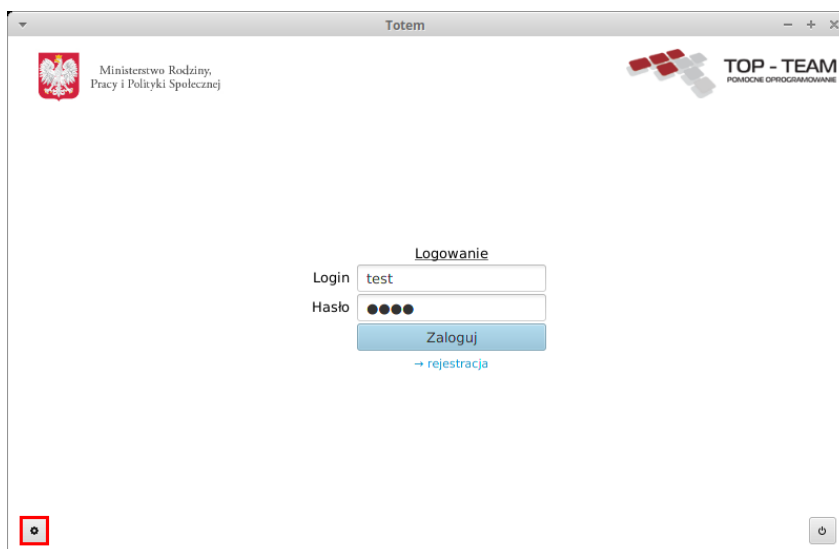
Ustawienie innych niż domyślne wartości parametrów nie jest konieczne do poprawnej pracy programu, może jednak ułatwić tworzenie kopii zapasowej czy współdzielenie danych.

W przedstawionym poniżej przykładzie, do wskazującego katalog danych parametru **totem.home** przypisano wartość **/opt/topteam/totem**.

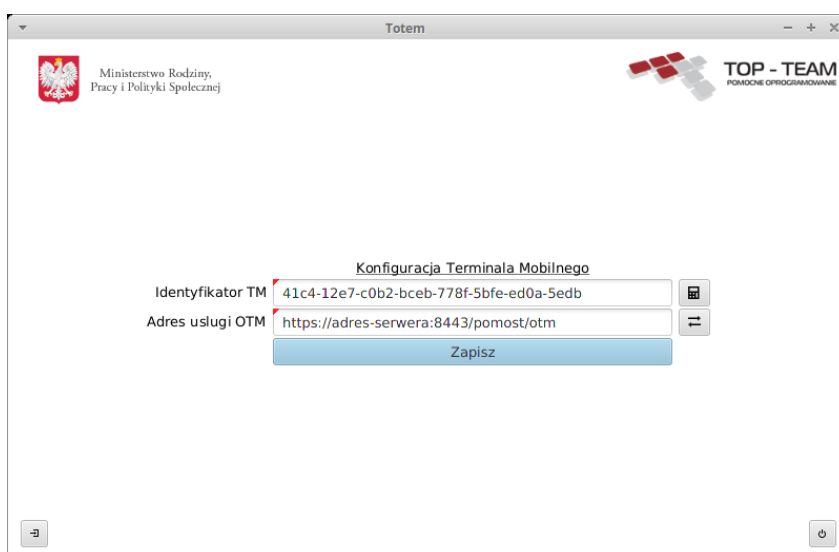

Rozdział 4. Ustawienia terminala

Edycję ustawień przywołuje przycisk widoczny w lewym dolnym rogu ekranu powitalnego.

Przykładowe ustawienia przedstawia poniższy zrzut ekranu.

- "Identyfikator TM" powinien zawierać nadany przez Administratora identyfikator terminala,
- "Adres usługi OTM" uzupełnia się adresem usługi OTM udostępnianej przez system dziedziny.

Ważne

Jeśli terminal był wcześniej zarejestrowany w MZT lub współpracował z SD, dobrze jest użyć dotychczasowego identyfikatora.

Ważne

Ze względów bezpieczeństwa, komunikacja z usługą OTM powinna się odbywać z wykorzystaniem protokołu HTTPS. Opis konfiguracji serwera aplikacji powinien znajdować się w dokumentacji SD.

Podpowiedź

Poprawność "Adresu usługi OTM" można zweryfikować korzystając ze znajdującego się w tym samym wierszu przycisku.

Ustawienia zapisuje się klikając przycisk "Zapisz".

Podpowiedź

Nowy "Identyfikator TM" można wygenerować klikając na przycisk kalkulatora.

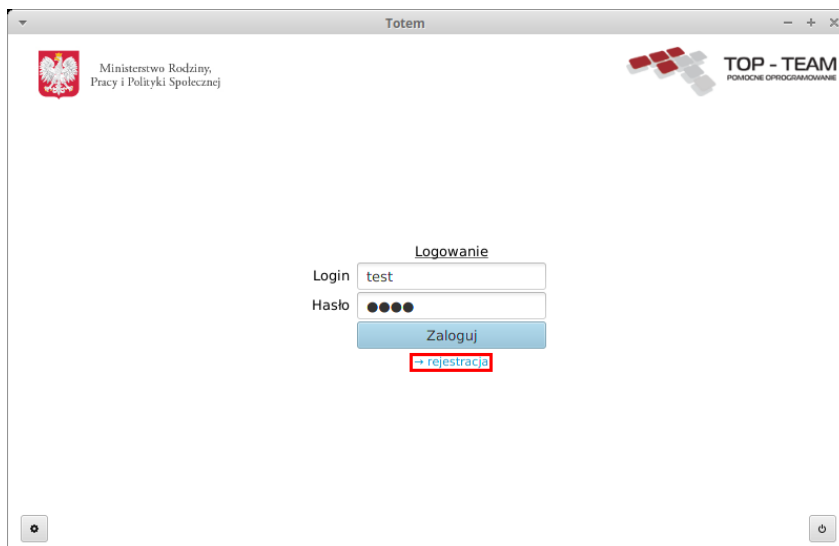
Podpowiedź

Aby uniemożliwić edycję ustawień nieposiadającym wymaganych uprawnień Użytkownikom, Administrator terminala może odpowiednio zmodyfikować atrybuty pliku, w którym są one zapisywane: jest nim "totem.xml" znajdujący się w katalogu aplikacji (domyślnie jest nim katalog Użytkownika).

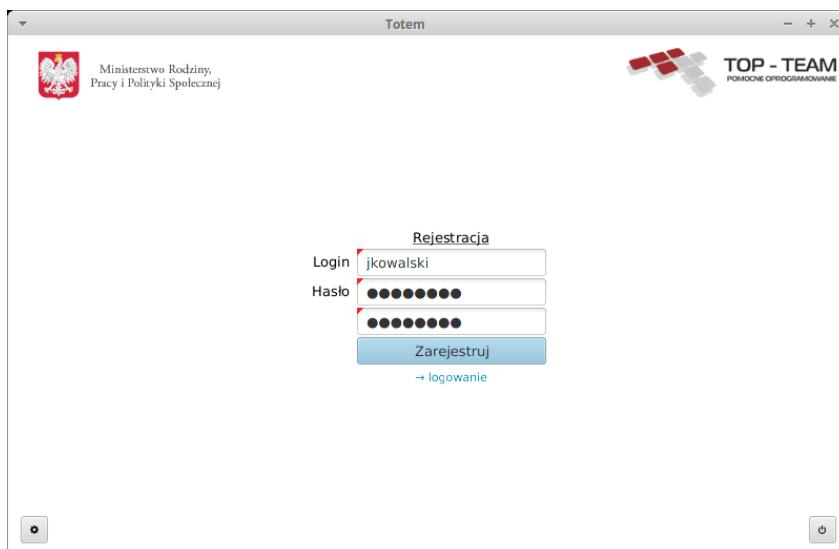
Rozdział 5. Konta Użytkowników

5.1. Rejestracja

Rejestrację przywołuje link widoczny w centralnej części ekranu powitalnego.

Przykładowe dane rejestracji przedstawia poniższy zrzut ekranu.

- "Login" powinien odpowiadać loginowi Użytkownika w systemie dziedzicznym. Może zawierać litery (a-z), cyfry (0-9), myślniki (-), podkreślniki (_), apostrofy (') i kropki (.)
- "Hasło" musi się składać z przynajmniej 8 znaków. Powinno być zgodne z hasłem Użytkownika w systemie dziedzicznym. Aby uniknąć dodania konta z hasłem innym niż zamierzone, hasło należy powtórzyć w trzecim polu formularza.

Rejestrację potwierdza się klikając przycisk "Zarejestruj".

Podpowiedź

Aby powrócić do ekranu głównego, można użyć linku "logowanie" widocznego w centralnej części ekranu.

Ostrzeżenie

Plik "totem.p12" znajdujący się w katalogu aplikacji (domyślnie jest nim katalog Użytkownika) to składnica zabezpieczonych hasłami kluczy kryptograficznych używanych do de/szyfrowania danych. Jego uszkodzenie lub usunięcie bezpowrotnie uniemożliwi odczytanie wywiadów zapisanych na terminalu.

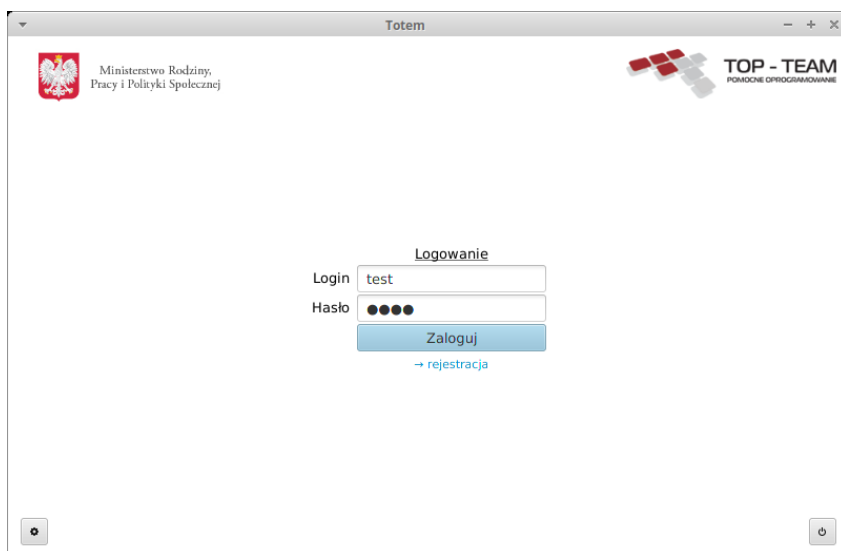

Ważne

Wymagania dotyczące loginów i haseł zastosowane w programie są zgodne z zaleceniami [NIST](https://pages.nist.gov/800-63-3/sp800-63b.html#5-authenticator-and-verifier-requirements) [<https://pages.nist.gov/800-63-3/sp800-63b.html#5-authenticator-and-verifier-requirements>].

5.2. Logowanie

Ekran logowania jest jednocześnie ekranem powitalnym wyświetlanym bezpośrednio po uruchomieniu programu.

Podczas logowania należy użyć danych wprowadzonych podczas [rejestracji](#).

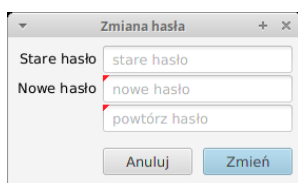
5.3. Zmiana hasła

Podpowiedź

Hasło mogą zmieniać wyłącznie Użytkownicy zalogowani do programu.

W celu zmiany hasła, z menu należy wybrać "Plik" → "Zmień hasło".

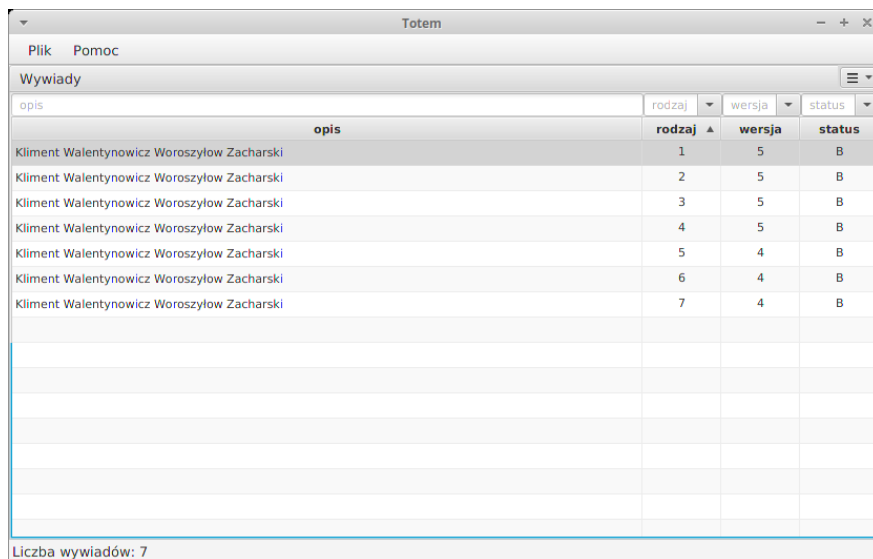
Konieczne jest podanie hasła aktualnego oraz dwukrotne wprowadzenie hasła nowego.

Wymagania dotyczące złożoności hasła są identyczne z tymi obowiązującymi podczas [rejestracji](#).

Rozdział 6. Wywiady

6.1. Lista

Lista wywiadów widoczna jest w głównym oknie programu. Okno to wyświetlane jest po zalogowaniu.

opis	rodzaj	wersja	status
Kliment Walentynowicz Woroszyłow Zacharski	1	5	B
Kliment Walentynowicz Woroszyłow Zacharski	2	5	B
Kliment Walentynowicz Woroszyłow Zacharski	3	5	B
Kliment Walentynowicz Woroszyłow Zacharski	4	5	B
Kliment Walentynowicz Woroszyłow Zacharski	5	4	B
Kliment Walentynowicz Woroszyłow Zacharski	6	4	B
Kliment Walentynowicz Woroszyłow Zacharski	7	4	B

Podpowiedź

Pola tekstowe i wyboru znajdujące się nad tabelą umożliwiają szybkie wyszukiwanie wywiadu wg opisu, rodzaju, wersji i statusu.

Znaczenie statusów widocznych w ostatniej kolumnie tabeli jest następujące.

- A - szablon z SD
- B - wersja robocza
- C - zatwierdzony do przesłania do SD
- D - wysłany do SD

Ważne

W większości przypadków, Użytkownicy będą mieli do dyspozycji wstępnie wypełnione wywiady pobrane z systemu dziedzicznego. W wyjątkowych sytuacjach można utworzyć pusty wywiad poprzez menu: "Plik" → "Nowy".

6.2. Edycja i zapis

Edycję zapisanego wywiadu uruchamia się dwukrotnym kliknięciem na odpowiednim wierszu w tabeli. Można też zaznaczyć wiersz, a następnie wybrać z menu kontekstowego pozycję "Edytuj wywiad...".

Poniższy zrzut ekranu przedstawia pierwszą kartę formularza części I wywiadu.

Kliment Walentynowicz Woroszyłow Zacharski

CZĘŚĆ I
DOTYCZY OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O PRZYZNANIE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ
I. DANE OSOBY, Z KTÓRĄ PRZEPROWADZONO WYWIAD, DANE O RODZINIE

1 Imię	Imię pierwsze	Imię drugie
2 Nazwisko	Nazwisko pierwsze	Nazwisko drugie
3 Imiona rodziców	Imię ojca	Imię matki
4 Obywatelstwo	Obywatelstwo	
5 Seria i nr dokumentu potwierdzającego tożsamość	Rodzaj dokumentu tożsamości	
6 Nr PESEL	Nr PESEL	
Adres zamieszkania*	Rodzaj adresu	
	Ulica	Dom Lokal
	Kod poczt	Miejscowość
	Symbol terytorialny	
	Telefon	
	Telefon rodziny	
7 Dane opiekuna prawnego / kuratora**	Rodzaj opiekuna	
Imię	Imię pierwsze	Imię drugie
Nazwisko	Nazwisko pierwsze	Nazwisko drugie
Obywatelstwo	Obywatelstwo	
Seria i nr dokumentu potwierdzającego tożsamość	Seria i nr dokumentu potwierdzającego tożsamość	
Nr PESEL	Nr PESEL	
8 Adres zamieszkania	Ulica	
	Kod poczt	Miejscowość
	Symbol terytorialny	
	Telefon	

I. DANE OSOBY 1/3 2/3 3/3 II. SYT. MIESZKANIOWA III. SYT. RODZINNA IV. SYT. ZAWODOWA V. SYT. ZDROWOTNA / A B1 B2 C VI. POTRZEBY I OCZEKIWANIA PODSUMOWANIE

Kolejność kart na dole okna, a tym samym kolejność wprowadzania danych, jest w maksymalnym stopniu zgodna z wywiadem w wersji papierowej.

Znaczenie symboli znajdujących się w prawym górnym rogu okna jest następujące:

- - umożliwia edycję notatek będących integralną, ale nie podpisywaną częścią edytowanego dokumentu,
- - służy do odblokowania wcześniej zatwierdzonego wywiadu; zmienia status wywiadu na "kopia robocza",
- - służy do zatwierdzania wywiadu; zmienia status wywiadu na "zatwierdzony do przesłania do SD",
- - pozwala cofnąć wszystkie zmiany wprowadzone do wywiadu: wczytuje ostatnią zapisaną wersję wywiadu,
- - utrzuwa wszystkie wprowadzone w wywiadzie zmiany: zapisuje bieżącą wersję wywiadu nadpisując poprzednią.

Inne często spotykane w trakcie edycji wywiadów symbole to:

- - dodaje obiekt do tabeli lub listy
- - usuwa obiekt z tabeli lub listy

6.3. Dodawanie

Niekiedy zachodzi potrzeba dodania nowego, pustego wywiadu (optymalnie byłoby przygotować szablon w SD). Z menu "Plik" → "Nowy" należy wybrać odpowiednią część (I - IX).

Przed udostępnieniem formularza edycji, program pozwala wprowadzić opis dokumentu. Jest to ten sam opis, który pojawia się na liście wywiadów. Z tego względu warto użyć tekstu, który pomoże zidentyfikować wywiad. Może to być np. imię i nazwisko, ewentualnie skrócony adres zamieszkania.

Nowy wywiad

Wprowadź opis dokumentu ?

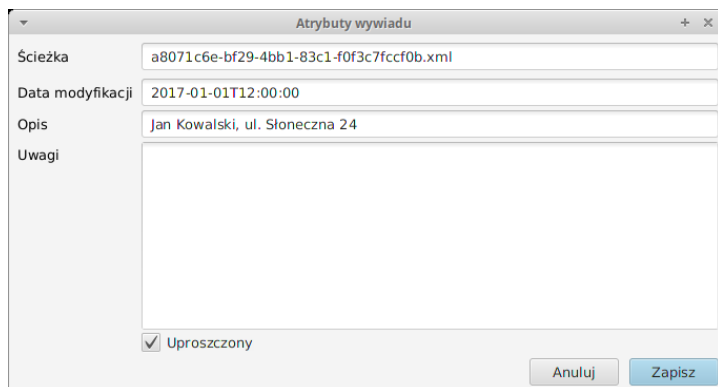
Jan Kowalski, ul. Słoneczna 24

Cancel OK

Powyżej okno z przykładowym opisem.

6.4. Atrybuty

Część atrybutów wywiadu nie jest dostępna w trakcie edycji dokumentu. Aby je wyświetlić, z menu kontekstowego na liście wywiadów należy wybrać pozycję "Wyświetl atrybuty wywiadu...". Niektóre atrybuty można modyfikować.

Powyżej przykładowe okno atrybutów wywiadu.

Znaczenie poszczególnych pól jest następujące.

- "ścieżka" - nazwa pliku, w którym przechowywany jest wywiad,
- "data modyfikacji" - dotyczy chwili ostatniego zapisu pliku wywiadu,
- "opis" - tekst pomagający odnaleźć wywiad na liście wywiadów, konstruowany wg uznania,
- "uwagi" - pole uzupełniane w systemie dziedzinowym: może zawierać powód odrzucenia dokumentu, wskazywać na dane wymagające uzupełnienia itp.,
- "uproszczony" - ogranicza zakres walidacji wywiadu przez program; przydatne w wyjątkowych sytuacjach.

6.5. Zatwierdzanie i podpisywanie

Zatwierdzenie wywiadu, poza zmianą jego statusu na "zatwierdzony do przesłania do SD", polega na wyznaczeniu i zapisaniu sumy kontrolnej z wybranych elementów wywiadu.

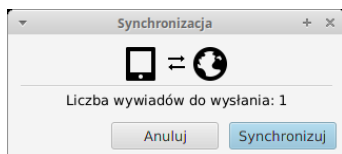
Suma kontrolna umożliwia wykrycie przypadkowych lub celowych modyfikacji danych (jakakolwiek zmiana treści dokumentu skutkuje zmianą wartości sumy kontrolnej). W połączeniu z podpisami uczestników, suma kontrolna pozwala zagwarantować integralność i autentyczność danych.

Operacja zatwierdzenia wywiadu jest niezależna od zapisu wywiadu (możliwe jest np. zatwierdzenie wywiadu, a następnie zamknięcie go bez zapisywania zmian). Podpisy pod sumą kontrolną warto jednak składać dopiero wówczas, gdy wywiad zostanie nie tylko zatwierdzony, ale i zapisany.

Wywiad zatwierdza się korzystając z przycisku . Zmiany zapisuje się używając . Po wykonaniu obu operacji należy poprosić o podpis pod sumą kontrolną (w odpowiednim momencie zostanie ona zaprezentowana w oknie dialogowym). Od tego momentu wprowadzanie zmian w wywiadzie będzie możliwe tylko w niektórych jego częściach (notatkach, ocenie i wnioskach pracownika socjalnego, planie pomocy itp.).

6.6. Synchronizacja z SD

W celu rozpoczęcia synchronizacji TM z SD, z menu należy wybrać "Plik" → "Synchronizuj".

Operację potwierdza się klikając na przycisk "Synchronizuj".

Synchronizacja obejmuje:

1. wysłanie zatwierdzonych wywiadów do SD,
2. pobranie przygotowanych zleceń wywiadów z SD.

Po wykonaniu synchronizacji, zostanie wyświetlone krótkie podsumowanie.

Ważne

Ze względów bezpieczeństwa, synchronizacja - z konieczności - dotyczy wyłącznie aktualnie zalogowanego Użytkownika.

Rozdział 7. Diagnostyka

7.1. Dzienniki zdarzeń

Aby umożliwić podstawową diagnostykę, aplikacja tworzy i uzupełnia tzw. dzienniki zdarzeń. Są to specjalne pliki przechowujące informacje o błędach, które wystąpiły w trakcie pracy z programem. Dzienniki zdarzeń pozwalają ustalić źródło większości napotkanych problemów. Część z nich można rozwiązać samodzielnie, pozostałe wymagają interwencji dostawcy oprogramowania.

Dzienniki zdarzeń są zapisywane w katalogu aplikacji, domyślnie w katalogu domowym Użytkownika. Bieżący dziennik zdarzeń zapisywany jest do pliku "totem.log", nazwy dzienników archiwalnych są zgodne z wzorcem "totem.{rok-miesiac-dzien}.log".